

Stärkung der Erziehungskompetenz

Familienzentrum Rietberg

Wiedenbrücker Straße 36
33397 Rietberg

Öffnungszeiten

Montag bis Freitag 09.00 bis 12.00 Uhr
Donnerstag auch 14.00 bis 18.00 Uhr

So erreichen Sie uns

Katharina Kneuper 05244 / 986-316
katharina.kneuper@stadt-rietberg.de

Martin Hillemeier 05244 / 986-308
martin.hillemeier@stadt-rietberg.de

oder: familienzentrum@stadt-rietberg.de FAX 05244 / 986-318

Informationen für Familien finden Sie unter
www.familienzentrum.rietberg.de

Dieser Handzettel wurde erstellt in Anlehnung an einen Flyer im Lokalen Bündnis für Familie Marzahn-Hellersdorf von Berlin (AG Interinstitutionelles Projekt zur Stärkung der Erziehungskompetenz) www.ipse-mh.blogspot.de .

Düzen

**LOKALE BÜNDNISSE
FÜR FAMILIE**

Rietberg

Düzen –ömrün yarısı mı?

Ortalığın düzenli olması pratiktir.

Düzen, her şeyin (yerli) yerinde olması ve aramadan istediğimizi bulabilmemiz ve hiçbir şeyin faaliyetimizi engellemeyip, yolumuzu kapatmaması demektir.

Düzen, bizim ondan ne anladığımız, düzen olarak algıladığımız, tekrar tanıyabildiğimizdir – yani bir tasarıdır. Ve bu insandan insana farklı olabilir, özellikle de çocuklar ile yeti şkinler arasında farklıdır.

*Bunu kabul eden düzeni problem olarak görmüyor demektir
(ve 2. sayfadan okumaya devam edebilir).*

Neden düzeni (tekrar) olu şturmak çocuklara bu kadar zor geliyor?

Oyundan sonra tekrar ortalığı toplamak çocuklar için gereksiz görünüyor, en azından bu işi daha sonra yapabileceklerini düşünüyorlar – çünkü biraz önceki oyun için veya yapılan bir şey için bunun hiçbir önemi yoktur.

Yani düzeni tekrar olu şturmak hareketlerimizi yönlendirmiyor, gelecek davranışlarımızı gösteriyor (örn. bir dahaki sefer oynandı ğında veya ertesi gün her şeyi tekrar yerinde bulmak). Ayrıca ortalığı toplamak genelde biraz önce elde edilen oyun başarısını bozmaktadır.

Düzen (= ortalığı toplamak) çocuklar için „sadece“ soyut bir de ğere sahiptir (para veya okul başarısı gibi) ve bu ancak kreşin son yıllarında anlaşılır.

Düzen çocuklar için net ve mantıklı bir anlamı olan ve buna göre önemli sayılmayan doğal olmayan bir olaydır.

„Peki sen kendini bu karga şa içinde rahat hissediyor musun !?“

Yetişkinler için düzen rahat etmek için bir araçtır – çocuklarda bu böyle olmak zorunda değildir!

Küçük çocuklar için düzen keyfi bir olaydır, konulmuş bir kuraldır ve başkası tarafından belirlenmektedir – rutinlerin öğrenilmesidir! Daha büyük çocuklar için özerklik ve kendini kanıtlama çabasında bir tartışma konusudur.

Kılavuzların¹ tavsiyeleri:

Tolerans: Düzenin nasıl algılandığı ve ne kadarına ihtiyaç duyulduğu insandan insana farklıdır. Çocuklar yaratıcılıklarını geli ştirebilmek için belirli bir kargaşaya gereksinim duyarlar. Çocuklar, in şa ettikleri eserlerini veya başka oyuncuktan dünyalarını, onlara yaratıcı hareket etme (oyun oynama) olanağı sunmak ve yaptıklarının başarısını mümkün olduğu kadar uzun süre ya şamak için gece boyunca veya birkaç gün bozmadan böylece bırakabilmelidirler. Toleransın sınırları hijyen (bozulmuş gıda maddeleri, ıslak giysiler, kullanılmış kağıt mendiller vb.) ve sizin kişisel kabul etme eşliğinizdir (bkz. 2. sayfanın sonu:1).

Eğitim hedefi olarak düzene yeni bir a ğırlık vermek: (Anne ve babalar tarafından) belirlenmiş bir düzenin çocuklar için farklı düzen sistemleriyle edindikleri deneyimler ve kendi düzeni anlama duyularının gelişmesindeki yerlerini bulmaya göre anlamı nedir?

Yardım: Küçük ya ştan itibaren çocukların ortalığı toplarken yardım etmelerine izin veriniz, böylece neyin nasıl halledildiğini görmekteler (toplama, yatakları yapma, çama şırları ve oyuncakları kaldırma). „Be ş yaşından itibaren çocuklar görevleri giderek daha ba ğımsız bir şekilde yerine getirebilirler.“ Nasıl ve nereye konularında çocuklara biraz serbestlik tanınması her zaman yardımcı olmuştur.

Ortalığı toplamak **zaman** alır – yani hem zaman tanımak hem zaman ayırmak – ve de **övgü** ve çocukların yeteneklerine güvenmeyi: küçük adımları fark etmek ve geli ştirmek;

„Çocuklar kendilerini kendi alanlarında rahat hissetmeler – ... buna çocuk odası için onların düzen kuralları ve zevklerinin değerli olması da dahildir!“

Sorumluluk: „Zorluk derecesini artırınız. Özsaygı duygusu ve ilgisi, çocuklara büyük bir meydan okuma olan görevler verildi ğinde de artırılabilir. Örne ğin: Hep sadece çöpü dışarı götürmek değil, bazen son kullanma tarihi geçen gıda maddelerinin de buzdolabından seçilip çıkartılması, postaneden bir koli almak vs. Böylece ortalığı toplamak gibi ‘kolay’ işler korkulu bir olay olmaktan çıkar.“

Bizim ayrıca verebileceğimiz tavsiye: **Düzeni tasarlamak** kişisel duyuların içeri ği ve böylece ilgiyi de artırmaya veya geli ştirmeye yardımcı olabilir ve aynı anda ailedeki anlaşmazlık alanını veya sürekli tartışılan konuyu yumuşatmaktadır.

Öneriler:

küçük çocuklarla düzeni her zaman birlikte olu şturunuz,
büyük çocukların düzenlerini ke şfetmelerine veya göstermelerine izin veriniz, düzeni tasarlayınız veya farklı düzen sistemleri de neyiniz:
görülen ve görülmeyen eşyalar hakkına birlikte karar vermek,
uygun kaplar hazırlamak veya tasarlamak (kutular, sepetler, raf bölmeleri),
akşamları yeri toplamak için bir metod bulmak, en azından kapı ile pencere arasında bir koridor açmak;

Sınırlarınızı veya problemlerinizi bir „ben mesajı“ ile ifade ediniz:
Üç bölümlü „ben mesajı“ (GORDON'a göre, „Familienkonferenz“ (aile konferansı))

kabul edilemez davranış	ça ğırdığı duygu	elle tutulabilir etkisi
Oyun küplerini yerde bırakırsan...	üzerlerine basmaktan korkarım	ve sen gece uyuyamayıp beni ça ğırdığında canım yanar.

Bu sırada denemeniz gereken:

- Gerçek hislerinizi ifade etmek ve
- çocu ğun davranışının elle tutulabilir bir etkisini belirtmek. Bunun hemen başarabildiğinizde „vaaz“ ba şarılı olmuştur veya kavga „olu şmadan bitmiştir“.

¹ Alıntı: Online aile el kılavuzu „Chaos im Kinderzimmer“ (Çocuk odasındaki karga şa), yazar Beate Weymann-Reichardt